Ε

- **ἐγγύα, πάρα δ’ ἄτα :** εγγυήσου και κοντά είναι η ζημία // δώσε εγγύηση και θα χάσεις.

πχ. Ο κ. Χ υπέγραψε , ἐγγύα, πάρα δ’ ἄτα , και έχασε τελικά το αυτοκίνητό του

- **ἐγέρθητι:** σήκω // ξύπνα // αφυπνίσου

(Ευαγγέλιο της Κυριακής Λουκά Ζ΄,14 : «*Μη κλαίε… Νεανίσκε, σοι λέγω, εγέρθητι*»)

- **ἐθελουσία ἔξοδος:** εκούσια έξοδος (κυριολεκτικά: από κάποια υπηρεσία) // (μτφρ. από τη ζωή , αυτοκτονία) .

π.χ Λόγω της οικονομικής κρίσης πολλές επιχειρήσεις **ανάγκασαν ορισμένους υπαλλήλους τους σε εθελουσία έξοδο.**

- **εἰ δ’ ἄλλως**: αλλιώς, διαφορετικά .

- **εἴθισται:** συνηθίζεται, υπάρχει συνήθεια.

πχ. Την Μ. Πέμπτη είθισται να βάφουμε κόκκινα αυγά

- **εἰρήσθω ἐν παρόδῳ :** ας ειπωθεί κατά παρέμβαση, με την ευκαιρία ας λεχθεί .

π.χ Ειρήσθω εν παρόδῳ ότι, πριν αναλάβει το υπουργικό αξίωμα διετέλεσε διπλωματικός ακόλουθος της πρεσβείας.

- **εἰς αὖριον τὰ σπουδαῖα:** για αύριο τα σπουδαία / τα σημαντικά (εν. ας αφήσουμε) .

Η φράση λέγεται για όσους αναβάλλουν σοβαρές υποθέσεις και σπάνια λέγεται και ειρωνικά από όσους θέλουν να αποφύγουν τις φροντίδες.

π.χ Πρέπει να αποφασίσεις τώρα! Πάλι εις αύριον τα σπουδαία;

Η απάντηση αυτή δόθηκε από τον Θηβαίο πολέμαρχο Αρχία όταν στη διάρκεια συμποσίου, έλαβε αποστολή την οποία δεν άνοιξε και η οποία τον ειδοποιούσε για επικείμενη δολοφονία του από τους δημοκρατικούς Θηβαίους. Τελικά αυτό είχε ως αποτέλεσμα να χάσεις τη ζωή του.

Πλούταρχος, Βίοι Παράλληλοι, Πελοπ., 10

- **εἰς μάτην :** μάταια , άσκοπα, χωρίς να υπάρχει νόημα.

- **εἷς οἰωνός ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης**: ένας είναι ο εξαιρετικός οιωνός, να αμυνόμαστε για την πατρίδα // το καλύτερο σημάδι (για τη νίκη) είναι η υπεράσπιση της πατρίδας.

π.χ. Μπορεί οι εχθροί να είναι ισχυρότεροι ,

αλλά εις οιωνός άριστος αμύνεσθαι περί πάτρης.

Έτσι απάντησε τον καιρό του Τρωικού πολέμου ο Έκτορας στον Πολυδάμαντα, που από τους οιωνούς πρόβλεπε κακό τέλος της μάχης και συμβούλευε να την αποφύγουν: «Ξέρεις να πεις και πιο σωστά λόγια από τούτα…. Πρέπει να υπακούει κανείς στην προσταγή του Δία. Ένας είναι ο καλύτερος οιωνός» … Η ρήση αυτή έχει τη θέση της κάθε φορά που η δειλία ή η υπερβολική φροντίδα θα μπορούσαν να μας εμποδίσουν, σε κρίσιμες στιγμές, από το ν' αποφασίσουμε θαρρετά και αδίσταχτα να διακινδυνέψουμε, ακόμη και με θυσία της ζωής μας.

Ομήρου, Ιλιάδα, Μ. 243

- **εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη**: σε αυτά από τα οποία αποτελείται / από τα οποία φτιάχθηκε.

π.χ Μετά τη σύγκρουση το αυτοκίνητο διαλύθηκε εις τα εξ ων συνετέθη.

- **εἰς τὰς ἑλληνικάς καλένδας** : στις ελληνικές καλένδες // (μτφρ.) σε αναβολή, σε χρονική περίοδο που δεν πρόκειται να έρθει, δηλαδή ποτέ.

πχ. Δεν θέλω να το συζητήσω τώρα!

Θα τα πούμε εις τας ελληνικάς καλένδας του επόμενου έτους.

Καλένδαι ήταν η πρώτη μέρα του μήνα (ή οι πρώτες πέντε μέρες ή οι πρώτες επτά) στο ρωμαϊκό ημερολόγιο. Στο ελληνικό ημερολόγιο δεν υπάρχουν καλένδες, γι' αυτό και η φράση αυτή σημαίνει « ποτέ ». Η φράση λεγόταν συχνά από τον αυτοκράτορα Αύγουστο. (πρβλ. ad calendas Graecas).

- **εἰς τὸ διηνεκές**: αδιάκοπα, ακατάπαυστα, παντοτινά

πχ. Μου υποσχέθηκε να διαφυλάξει το κειμήλιο εις το διηνεκές.

- **εἰς τὸ ἐπανιδεῖν**: μακάρι να ξαναβρεθούμε

- **εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων**: πάνω στο σημάδι των καρφιών

πχ. Κοίταξε τα αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να βάλει το χέρι του εις τον τύπον των ήλων.

Η φράση χρησιμοποιείται για ανθρώπους που για να αποδειχθούν και να πιστέψουν σε κάτι θέλουν **χειροπιαστές αποδείξεις**.

- **ἕκαστος ἐφ' ᾧ ἐτάχθη**: ο καθένας γι' αυτό που είναι ταγμένος / γι' αυτό που προορίστηκε

- **ἐκπάγλου καλλονῆς**: καταπληκτικής ομορφιάς

- **εκτοξεύω μύδρους**: ρίχνω πυρακτωμένο σίδηρο // (μτρφρ. εκστομίζω βρισιές // απειλώ)

πχ. Ο αρχηγός της αξιωματική αντιπολίτευσης άλλη μια φορά εκτόξευσε μύδρους κατά της κυβέρνησης.

- **ἐκ τοῦ ἄμα**: πρόχειρα, απροπαρασκεύαστα

- **ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ:** επιβεβλημένος, αναγκαιότατος, απαραίτητος.

πχ. η υγεία είναι όρος εκ των ων ουκ άνευ για την ευτυχία κάποιου.

- **ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ**: σε κατάλληλη στιγμή

- **ἔνθεν καὶ ἔνθεν:** από 'δω και από κει

- **ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ** : κρυφά και παράμερα

πχ. Καταστρώνουν τα σχέδια τους εν κρυπτώ και παραβύστω.

- **ἐν λευκῷ**: χωρις δεσμεύσεις , εγγυήσεις

πχ. Του ανέθεσε όλες του τις υποθέσεις εν λευκώ

- **ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ**: όσο χρειάζεται να ανοιγοκλείσει ένας το βλέφαρό του // (μτφρ. Ακαριαία, αιφνίδια, σε ελάχιστο χρονικό διάστημα.

πχ. Πέρασε από μπροστά μου εν ριπή οφθαλμού. Μέχρι να τον αντιληφθώ είχε εξαφανιστεί.

- **ἐν τῇ ῥύμῃ τοῦ λόγου**: στη ροή του λόγου

- **ἐξ ἰδίων κρίνει τὰ ἀλλότρια:** βασιζόμενος στα δικά του κρίνει τους άλλους

πχ. Επειδή νόμιζε ότι οι άλλοι θα ενεργήσουν με αυτό τον τρόπο έκρινε εξ ιδίων τα αλλότρια.

- **ἐξώλης καὶ προώλης:** εντελώς φαύλος, ανήθικος

- **ἐπί λέξει**: απαράλλακτα, αυτολεξεί , κατά λέξη

- **ἐπιμενίδειος ὕπνος:** ύπνος του Επιμενίδη, μτφρ. Ύπνος βαθύς και πολύωρος

πχ. Η κ.Μ άργησε να έρθει ωστόσο απόλαυσε τον επιμενίδειο ύπνο.

Ο Επιμενίδης ήταν σοφός του 7ου αιώνα από την Κρήτη. Ήταν ο μάντης που με τελετές και θυσίες εξάγνισε την Αθήνα και την απάλλαξε από τον λοιμό που προκλήθηκε εξαιτίας του Κυλώνειου **άγους (596 π.Χ) . Σύμφωνα με την παράδοση, ο Επιμενίδης κοιμήθηκε για 57 χρόνια μέσα σε ένα σπήλαιο. Πέθανε σε ηλικία 154 ή 299 ετών !!!!!**